

BEZ ZRĘBÓW ZUPEŁNYCH

Lasy Państwowe prowadzą zrównoważoną gospodarkę leśną, która opiera się na konkretnych dokumentach i przepisach prawnych. Spośród nich najważniejsze to ustawa o lasach i plany urzędzenia lasu, zwane PUL-ami. W Nadleśnictwie Ustrzyki Dolne obowiązuje obecnie PUL na lata 2009-2018.

Drewno to surowiec strategiczny, który ma zastosowanie w wielu sektorach gospodarki
Fot. M. Plaza

PUL nadleśnictwa

Ustawa o lasach z 28 września 1991 r. „określa zasady zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych oraz zasady gospodarki leśnej w powiązaniu z innymi elementami środowiska i z gospodarką narodową”. Wskazuje zasady prowadzenia gospodarki leśnej m.in. dotyczące ochrony i trwałego utrzymania lasów, zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów i powiększania zasobów leśnych.

W ustawie zapisano także, że trwale zrównoważoną gospodarkę leśną w lasach państwowych prowadzi się na podstawie planu urzędzenia lasu. Jest to dokument sporządzany na okres 10 lat przez specjalistyczne jednostki, np. Biuro Urzędzenia Lasu. PUL zawiera m.in. opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesień, program ochrony przyrody i wykaz zadań z zakresu pozyskania i zrywki drewna oraz hodowli i ochrony lasu. Zatwierdzany jest przez Ministra Środowiska.

nowiących trwały element środowiska naturalnego.

Zabiegi gospodarcze związane z pozyskaniem drewna mają charakter cięć jednostkowych i grupowych. Jest to szczególnie istotne w warunkach podgórskich i górskich, gdzie lasy pełnią niezwykle ważne funkcje wodochronne i glebochronne. W naszym terenie nie stosuje się zrębów zupełnych, co jest zjawiskiem dość powszechnym w górskim krajobrazie krajów sąsiednich. Wyjątek stanowią miejsca przeznaczone pod różnego rodzaju inwestycje, np. drogi leśne, szlaki zrywkowe, zbiorniki wodne czy obiekty turystyczne.

Bardzo ważnym zadaniem jest także dbanie o stan sanitarny lasu i usuwanie drzew chorych i obumarłych, zagrażających nie tylko żywotności lasów, ale i ludziom w nich przebywającym. Zadania te wykonuje się w ramach tzw. cięć przygodnych. Polegają one na wycinaniu drzew uszkodzonych przez wiatr i śnieg (tzw. wiatrołomy i wiatrowały) oraz zasiedlonych przez szkodliwe owady i grzyby pasożytnicze (tzw. posusz). W ramach proekologicznej gospodarki leśnej na powierzchniach objętych cięciami pozostawia się dla rozwoju pożytecznych mikroorganizmów, owadów i grzybów pewną ilość martwego drewna oraz drzewa dziuplaste jako miejsca gniazdowania ptaków.

Odnowienie i ochrona lasu

Po zakończeniu cięć w lesie powierzchnie odświeżone trzeba odnowić. Prościej mówiąc, należy posadzić w te miejsca sadzonki drzew i krzewów w odpowiedniej wieźbie, zgodnie ze sztuką leśną. W latach urodzaju nasion wiele powierzchni obsiewa się naturalnie z nasion z drzew matecznych.

W Nadleśnictwie Ustrzyki Dolne roczny rozmiar odnowień naturalnych i sztucznych wynosi ok. 150 ha. Produkcja sadzonek odbywa się w szkółce leśnej w leśnictwie Orecz. Są to przede wszystkim

jadła i buk, które stanowią skład docelowy ustrzyckich lasów. W domieszce wprowadza się świerka, modrzewia, czereśnię, jawor i wiele innych gatunków liściastych. Łącznie w ciągu roku sadi się prawie 1 milion sadzonek.

Żeby zminimalizować szkody od zwierzyny łownej, m.in. saren, jeleni i dzików, odnowienia zabezpiecza się przy pomocy nieszkodliwych dla środowiska środków

budowlanych. To także miejsce grzybobrania i pozyskiwania płodów runa leśnego, a także oaza spokoju dla lokalnej ludności i turystów. Przede wszystkim to źródło odnawialnego i strategicznego surowca - drewna, które ma zastosowanie w bardzo wielu sektorach gospodarki naszego kraju. Jego pozyskanie w Lasach Państwowych odbywa się na zasadach zgodnych z nowoczesną, trwałą i

W lasach Nadleśnictwa Ustrzyki Dolne w ciągu roku sadi się prawie milion sadzonek różnych gatunków drzew i krzewów
Fot. M. Plaza

chemicznych (wierzchołki drzewek są pomalowane białym płynem), część upraw leśnych grodzi się za pomocą siatki.

Pamiętać warto również o tym, że np. objęte ochroną prawną rezerwy przyrody wyłączane są z użytkowania. W ustrzyckim nadleśnictwie ich łączna powierzchnia wynosi prawie 400 ha. Do tego dochodzą użytki ekologiczne, obszary „Natura 2000” i wiele innych form ochrony przyrody. Poza tym ochrona się np. fragmenty drzewostanów położone wzdłuż potoków i przy źródłiskach, a także w miejscach narażonych na erozję.

Nie tylko drewno

Należy mieć na uwadze także to, że las jest miejscem pracy nie tylko dla leśników, ale przede wszystkim dla Zakładów Usług Leśnych i wielu innych sektorów usług prywatnych np. firm

wielofunkcyjną gospodarką leśną. Oczywiście należy pamiętać, że las to dobro ogólnonarodowe, dostępne dla wszystkich. Gospodarowanie tak złożonym i powiązaniem tworem przyrodniczym nie jest łatwym zadaniem dla leśników. W całym tym procesie bardzo ważną rolę pełnią Zakłady Usług Leśnych świadczące usługi bezpośrednio związane z prowadzeniem gospodarki leśnej. Żeby sprostać aktualnym wyzwaniom gospodarki leśnej, niezbędna jest współpraca pomiędzy leśnikami, drzewiarzami, samorządowcami, ekologami, myśliwymi czy turystami z pożytkiem dla samych lasów, a także z myślą o rozwoju gospodarczym naszego regionu. Las, szczególnie w Bieszczadach jest jego istotnym i strategicznym elementem.

Marcin Plaza
Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne